

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

72.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 12. schůze
ze dne 22. června 2022

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/29/ES a 2011/83/EU, pokud jde o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci prostřednictvím lepší ochrany před nekalými praktikami a lepších informací /kód Rady 7808/22, KOM(2022) 143 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace zástupce náměstka ministra průmyslu a obchodu Pavla Vinklera, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Lubomíra Wenzla a po rozpravě

- 1. projednal a podporuje** výše uvedený dokument;
- 2. bere na vědomí** stanovisko vlády ČR k tomuto dokumentu;
- 3. zdůrazňuje,** že informace pro spotřebitele musí být srozumitelné.

Jiří Carbol v. r.
ověřovatel

Lubomír Wenzl v. r.
zpravodaj

Petr Fifka v. r.
místopředseda

Posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci

Informační podklad k návrhu směrnice, kterou se mění směrnice 2005/29/ES a 2011/83/EU, pokud jde o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci prostřednictvím lepší ochrany před nekalými praktikami a lepších informací

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/29/ES a 2011/83/EU, pokud jde o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci prostřednictvím lepší ochrany před nekalými praktikami a lepších informací

COM(2022) 143 final, kód Rady 7808/22

Interinstitucionální spis 2022/0092/COD

- **Právní základ:**
Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
4. 4. 2022
- **Datum projednání ve VEZ:**
13. 4. 2022 (1. kolo)

- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 27. 4. 2022, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 27. 4. 2022 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/29/ES a 2011/83/EU, pokud jde o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci prostřednictvím lepší ochrany před nekalými praktikami a lepších informací (dále jen „směrnice o posílení postavení spotřebitelů“ nebo také jen „návrh“) se zaměřuje na zlepšení práv a ochrany spotřebitelů prostřednictvím upřesnění nebo doplnění stávajících pravidel týkajících se:

- nekalých obchodních praktik, které klamou spotřebitele ve vztahu k možnostem udržitelné spotřeby, jako jsou např. klamavá environmentální tvrzení (tzv. lakování nazeleno), praktiky předčasného zastarávání a používání nespolehlivých a netransparentních označení udržitelnosti a informačních nástrojů a
- poskytování předsměrných informací, které umožní spotřebitelům činit informovaná a ekologicky uvědomělá rozhodnutí o koupi výrobků, konkrétně informací o trvanlivosti, opravitelnosti a dostupnosti aktualizací softwaru.

Cílem této novely je zajistit lepší a jednotnější uplatňování pravidel EU na ochranu spotřebitele.

Návrh realizuje jednu z iniciativ Evropské komise, kterou představila ve svém sdělení [Nový program pro spotřebitele](#) zveřejněném v listopadu 2020. Tento program obsahuje celkový strategický rámec spotřebitelské politiky EU pro období 2020 až 2025 a navrhuje opatření v pěti klíkových oblastech. Jedním z těchto opatření je předložení legislativních návrhů na posílení postavení spotřebitelů za účelem zelené transformace s lepšími informacemi o udržitelnosti výrobků a lepší ochranou před určitými nekalými obchodními praktikami.

Poznámka Parlamentního institutu:

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR se Novým programem pro spotřebitele zabýval 17. 3. 2022 a ve svém [usnesení č. 433](#) z 8. volebního období jej vzal na vědomí.

Současně je tímto návrhem plněn cíl stanovený ve sdělení Evropské komise z března 2020 [Akční plán pro oběhové hospodářství](#) spočívající ve vytvoření silného a uceleného rámce udržitelné výrobní politiky. K jeho dosažení má přispět zlepšení účasti spotřebitelů na oběhovém hospodářství. Tento plán navazuje na sdělení Evropské komise [Zelená dohoda pro Evropu](#) zveřejněné v prosinci 2019, ve kterém byla také zmíněna důležitost aktivní role spotřebitelů při ekologické transformaci.

Návrh je součástí legislativního balíčku v oblasti environmentální udržitelnosti výrobků, který dále tvoří (1) [návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro stanovování požadavků na ekodesign pro udržitelné výrobky a o zrušení směrnice 2009/125/ES](#), (2) [sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Udržitelné výrobky jako standard](#), (3) [návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se mění nařízení \(EU\) 2019/1020 a zrušuje nařízení \(EU\) 305/2011](#) a (4) [sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě,](#)

Problematika **nekalých obchodních praktik**, které poškozují hospodářské zájmy spotřebitelů, je v současné době upravena ve [směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu](#) (dále jen „směrnice 2005/29/ES“), která zajišťuje plnou harmonizaci pravidel v této oblasti. Návrh upřesňuje pravidla pro určení, kdy jsou praktiky považovány za nekalé. Reaguje tímto na existující potíže, kterým čelí vnitrostátní orgány při prosazování stávající právní úpravy nekalých obchodních praktik týkajících se udržitelné spotřeby. Nekalé obchodní praktiky „lakování nazeleno“ (používání nejasných nebo nedostatečně podložených environmentálních tvrzení), a praktiky související s předčasným zastaráváním produktů (produkty nevydrží tak dlouho, jak by měly) lze dle stávajících pravidel postihovat jen podle obecných ustanovení, která vyžadují konkrétní negativní dopady na spotřebitele. Nová specifická právní úprava má usnadnit postihování těchto praktik. Návrh obsahuje rovněž nová pravidla ve vztahu k používání označení udržitelnosti¹ a digitálních informačních nástrojů, které v současné době nelze označit za transparentní a důvěryhodné.

Cílem novelizované úpravy je zvýšit účinnost ochrany spotřebitele v rámci EÚ a dát spotřebitelům možnost rozhodnout se pro nákup produktů, které jsou skutečně lepší pro životní prostředí než konkurenční produkty. Nová úprava má povzbudit hospodářskou soutěž ve směru k environmentálně udržitelnějším produktům a snížit nepříznivý dopad na životní prostředí.

Pravidla pro **poskytování předšmluvních informací spotřebitelům** jsou obsažena ve [směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU o právech spotřebitelů](#) (dále jen „směrnice 2011/83/EU“) a jsou rovněž v zásadě plně harmonizována. Návrhem se nově zavádí povinnost poskytovat spotřebitelům také informace o trvanlivosti, opravitelnosti a dostupnosti aktualizací, které nejsou podle stávající právní úpravy výslovně požadovány. V praxi nejsou tyto informace spotřebitelům poskytovány nebo, pokud jsou poskytovány, jsou často nejasné, nepřesné nebo neúplné.

- **Obsah a dopad:**

Článek 1 novelizující směrnici 2005/29/EU

Návrh zavádí definice nových pojmů jako např. „environmentální tvrzení“, „označení udržitelnosti“, „systém certifikace“, „trvanlivost“ nebo „aktualizace softwaru“.

Zásadní navrhovanou změnou je **doplnění černé listiny** nekalých obchodních praktik v příloze č. 1 směrnice 2005/29/EU, tj. taxativního výčtu zakázaných nekalých obchodních praktik, které jsou považovány za nekalé za všech okolností a neposuzuje se u nich konkrétní dopad na spotřebitele. Nově se zařazuje **deset praktik** spojených s environmentálními tvrzeními (tzv. lakování nazeleno), předčasným zastaráváním produktů a používáním označení udržitelnosti. Novou zakázanou praktikou je například uvádění obecných environmentálních tvrzení jako „ekologicky šetrné“ nebo „eko“ naznačujících vynikající environmentální profil nebo vytvářející takový dojem, u nichž obchodník není schopen tento profil relevantní pro dané tvrzení prokázat. Další takovou praktikou je neinformování o prvcích, které mají snižovat životnost výrobku, jako je omezená doba funkčnosti softwaru. Na černé listině je také nově uvedena praktika spočívající v používání dobrovolné značky udržitelnosti, která nevychází z nezávislého certifikačního systému nebo nebyla zavedena veřejnými orgány.

---

¹ Označením udržitelnosti se v souladu s čl. 2 odst. 1 písm. r) návrhu rozumí jakákoli dobrovolná značka důvěry, značka kvality nebo ekvivalentní značka, ať veřejná či soukromá, jejímž cílem je odlišit a propagovat produkt, postup nebo podnik s odkazem na jeho environmentální či sociální aspekty nebo obojí. To se nevztahuje na žádné povinné označení požadované podle práva Unie nebo vnitrostátního práva.

Návrh dále doplňuje specifická pravidla pro posuzování klamavých praktik podle čl. 6 a 7 směrnice 2005/29/EU. V těchto případech je třeba vždy provést individuální posouzení uvedených praktik. Podle článku 6 odst. 1 je **obecně za klamavé považováno jednání**, kterým obchodník uvede spotřebitele v omyl ve vztahu k hlavním vlastnostem produktu vyjmenovaným v písm. b) tohoto ustanovení, pokud vede nebo může vést k rozhodnutí spotřebitele o obchodní transakci, které by jinak neučinil. Návrh nově mezi tyto vlastnosti zahrnuje také „dopad na životní prostředí nebo sociální dopad“, „trvanlivost“ a „opravitelnost“.

Jako klamavé jednání jsou dále nově do čl. 6 odst. 2 výslovně zahrnuty **dvě nové zvláštní praktiky**, jimiž jsou uvedení environmentálního tvrzení týkajícího se budoucího vlivu na životní prostředí bez jasných, objektivních a ověřitelných závazků a cílů a nezávislého systému monitorování a dále inzerování přínosů pro spotřebitele, které jsou na relevantním trhu považovány za běžnou praxi.

Pokud jde o **klamavá opomenutí**, upravená v čl. 7, je nově mezi informace, které musejí být spotřebiteli poskytnuty, aby mohl učinit informované rozhodnutí o koupi (tzv. závažné informace), zahrnuta nová položka, která se týká případů, kdy obchodník poskytuje službu porovnávající produkty (i prostřednictvím nástroje pro informování o udržitelnosti). Závažnými informacemi jsou v tomto případě informace o metodě srovnání, o produktech, které jsou předmětem srovnání, o dodavateli těchto produktů a o opatřeních k aktualizaci informací.

Článek 2 novelizující směrnici 2011/83/EU

Návrh doplňuje do směrnice definice nových pojmů, např. „obchodní záruka na trvanlivost“, „hodnocení opravitelnosti“ nebo „aktualizace softwaru“.

Klíčová je změna čl. 5 a 6 směrnice 2011/83/EU, spočívající v **doplnění předmluvních informací**, které je obchodník povinen poskytnout spotřebiteli v případě uzavírání smluv jiných, než jsou smlouvy uzavřené na dálku či smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory (čl. 5) a v případě smluv uzavřených na dálku a smluv uzavřených mimo obchodní prostory (čl. 6). Jedná se celkem o šest položek vložených do čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 1, konkrétně např. o informace týkající se obchodní záruky výrobce na trvanlivost (informace o existenci a délce období záruky delší než dva roky vztahující se na celé zboží vždy, pro zboží využívající energii informace, že výrobce tyto informace neposkytl), aktualizací softwaru pro zboží s digitálními prvky, digitální obsah a digitální služby, hodnocení opravitelnosti zboží nebo, pokud není dostupné, informace zpřístupněné výrobcem ohledně dostupnosti náhradních dílů, uživatelské příručky a příručky pro opravy.

Dále se do čl. 8 směrnice 2011/83/EU, který ukládá povinnost poskytovat spotřebiteli stanovené **informace přímo před podáním objednávky** při uzavírání smlouvy na dálku elektronickými prostředky, doplňují informace o existenci a délce obchodní záruky výrobce na trvanlivost (nebo o tom, že žádné takové informace nebyly poskytnuty, v případě zboží využívajícího energii).

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR podporuje zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele. Nicméně bude usilovat o zachování rozumné míry povinností kladených na podniky, jakož i přehlednost a srozumitelnost právní úpravy jak pro podnikatele, tak pro dozorové orgány. Podle vlády je důležité dbát na to, aby spotřebitelům byly sděleny informace, které jsou skutečně důležité v rámci procesu uzavírání smlouvy. Nové povinnosti by také neměly být pro podnikatele zatěžující nad nezbytnou míru. Vláda souhlasí s tím, že by spotřebitelé neměli být klamáni v otázkách udržitelné spotřeby, např. prostřednictvím obecných, avšak nepodložených environmentálních tvrzení. Avšak je třeba brát v potaz již existující nástroje jako je Ekoznačka EU či nástroje založené na normách ISO řady 14020. Rovněž je třeba zohlednit vztah

této směrnice k jiným aktům týkajícím se oběhového hospodářství, aby nedocházelo k nežádoucímu překrývání.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu je výborem odpovědným za projednání návrhu Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO). Projednávání je v přípravné fázi, zpravodaj nebyl zatím určen. Návrh byl také postoupen k vyjádření stanoviska Hospodářskému a měnovému výboru (ECON), Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) a Výboru pro právní záležitosti (JURI). V Radě se návrhem zabývají její přípravné orgány.

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Jaroslavem Bžochem zpracovala Mgr. Andrea Pokorná, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.